

Sri Dakshinamurthy

Upanishad

శ్రీ దక్షిణామూర్త్యుపనిషత్

ఓం సహ నావవతు | సహ నౌ భునక్తు | సహ
వీర్యం కరవావహై | తేజస్వినావధీతమస్తు | మా
విద్విషావహై | ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||

ఓం బ్రహ్మవర్తే మహాభాండీర వటమూలే

మహాసత్రాయ సమేతా మహార్షయః శౌనకాదయస్తే

హ సమిత్యాణయస్తత్త్వజిజ్ఞాసవో మార్కండేయం

చిరంజీవినముపసమేత్య పప్రుచ్ఛుః |

కేన త్వం చిరం జీవసి | కేన

వాఽఽనందమనుభవసీతి | పరమరహస్య

శివతత్త్వజ్ఞానేనేతి స హోవాచ | కిం

తత్పరమరహస్య శివతత్త్వజ్ఞానం | తత్ర కో దేవః |

కే మంత్రాః | కో జపః | కా ముద్రా | కా నిష్ఠా | కిం
తత్ జ్ఞానసాధనం | కః పరికరః | కో బలిః | కః కాలః
| కిం తత్ స్థానమితి | స హోవాచ |

యేన దక్షిణాభిముఖః శివోఽపరోక్షీకృతో భవతి |
తత్పరమరహస్య శివతత్త్వజ్ఞానం | యః
సర్వోపరమకాలే సర్వానాత్మన్యూపసంహృత్య
స్వాత్మానందే సుఖే మోదతే ప్రకాశతే
వా స దేవః |

అత్రైతే మంత్రరహస్యశ్లోకా భవంతి |

మేధాదక్షిణామూర్తిమంత్రస్య | బ్రహ్మ ఋషిః |
గాయత్రీ ఛందః | దేవతా దక్షిణాస్యః |

మంత్రేణాంగన్యాసః |

ఓమాదౌ నమ ఉచ్ఛార్య తతో భగవతే పదం |

దక్షిణేతి పదం పశ్చాన్మూర్తయే పదముద్ధరేత్ |

అస్మచ్ఛబ్దం చతుర్థ్యంతం మేధాం ప్రజ్ఞాం తతో
వదేత్ |

ప్రముచ్చార్చ్య తతో వాయుబీజం ఛచ్చ చ తతః

పరేత్ |

అగ్నిజాయాం తతస్త్వేష చతుర్వింశాక్షరో మనుః ||

ధ్యానం -

స్ఫటికరజతవర్ణం మౌక్తికీమక్షమాలా-

-మమృతకలశవిద్యా జ్ఞానముద్రాః కరాజ్ఞైః |

దధతమురగకక్షం చంద్రచూడం త్రినేత్రం

విధృతవివిధభూషం దక్షిణామూర్తిమీడే ||

[** ఓం నమో భగవతే దక్షిణామూర్తయే మహ్యం

మేధాం ప్రజ్ఞాం ప్రయచ్ఛ స్వాహా **]

బ్రహ్మ ఋషిః | గాయత్రీ ఛందః | దేవతా దక్షిణాస్యః

| మంత్రేణ న్యాసః |

ఆదౌ వేదాదిముచ్చార్చ్య స్వరాద్యం సవిసర్గకం |

పంచార్ణం తత ఉద్ధృత్య తత్పునః సవిసర్గకం |

అంతే సముద్ధరేత్తారం మనురేష నవాక్షరః ||

ధ్యానం -

ముద్రాం భద్రార్థదాత్రీం స పరశుహరిణం

బాహుభిర్బాహుమేకం

జాన్వాసక్తం దధానో భుజగవరసమాబద్ధకక్ష్యో

వటాధః |

ఆసీనశ్చంద్రఖండప్రతిఘటితజటాక్షీరగౌరస్త్రినేత్రో

దద్యాదాద్యైః శుకాద్యైర్మునిభిరభివృతో భావసిద్ధిం

భవో నః ||

బ్రహ్మ ఋషిః | గాయత్రీ ఛందః | దేవతా దక్షిణాస్యః

| మంత్రేణ న్యాసః |

తారం ఋణాం నమ ఉచ్ఛార్య మాయాం వాగ్భవమేవ

చ |

దక్షిణా పదముచ్ఛార్య తతః స్యాన్మూర్తయే పదం |

జ్ఞానం దేహి పదం పశ్చాద్వహ్నిజాయాం తతో

వదేత్ |

మనురష్టాదశార్ణోఽయం సర్వమంత్రేషు గోపితః ||

ధ్యానం -

భస్మవ్యాపాండురాంగః శశిశకలధరో

జ్ఞానముద్రాక్షమాలా-

-వీణాపుస్తైర్విరాజత్కరకమలధరో

యోగపట్టాభిరామః |

వ్యాఖ్యాపీఠే నిషణ్ణో మునివరనికరైః సేవ్యమానః

ప్రసన్నః

సవ్యాళః కృత్తివాసాః సతతమవతు నో

దక్షిణామూర్తిరీశః ||

[** ఓం ట్లూం నమో హ్రీం ఐం దక్షిణామూర్తయే

జ్ఞానం దేహి స్వాహా **]

- ద్వాదశాక్షర మనుః -

బ్రహ్మ ఋషిః | గాయత్రీ ఛందః | దేవతా దక్షిణాస్యః

| మంత్రేణ న్యాసః |

తారం మాయాం రమాబీజం పదం సాంబశివాయ చ

|

తుభ్యం చానలజాయాం మనుర్ద్వాదశవర్ణకః ||

ధ్యానం -

వీణాం కరైః పుస్తకమక్షమాలాం

బిభ్రాణమభ్రాభగళం వరాఢ్యం |

ఫణీంద్రకక్ష్యం మునిభిః శుకాద్యైః

సేవ్యం వటాధః కృతనీడమీడే ||

[** ఓం హ్రీం శ్రీం సాంబశివాయ తుభ్యం స్వాహా
**]

విష్ణు ఋషిః | అనుష్టుప్ ఛందః | దేవతా

దక్షిణాస్యః | మంత్రేణ న్యాసః |

తారం నమో భగవతే తుభ్యం వట పదం తతః |

మూలేతి పదముచ్ఛార్య వాసినే పదముద్ధరేత్ |

వాగీశాయ పదం పశ్చాన్మహాజ్ఞానపదం తతః |

దాయినే పదముచ్ఛార్య మాయినే నమ ఉద్ధరేత్ |

అనుష్టుభో మంత్రరాజః సర్వమంత్రోత్తమోతమః ||

ధ్యానం -

ముద్రాపుస్తకవహ్ని నాగవిలసద్భాషం

ప్రసన్నాననం

ముక్తాహారవిభూషితం శశికలాభాస్వత్కిరీటోజ్జ్వలం

|

అజ్ఞానాపహమాదిమాదిమగిరామర్థం భవానీపతిం

న్యగ్రోధాత్తనివాసినం పరగురుం ధ్యాయేదభీష్టాప్తయే

||

[** ఓం నమో భగవతే తుభ్యం వటమూలవాసినే |

వాగీశాయ మహాజ్ఞానదాయినే మాయినే నమః ||

**]

మౌనం ముద్రా | సోఽహమితి యావదాస్థితిః

సానిష్ఠా భవతి | తదభేదేన మన్వారేడనం

జ్ఞానసాధనం | చిత్తే తదేకతానతా పరికరః |

అంగచేష్టార్పణం బలిః | త్రీణి ధామాని కాలః |

ద్వాదశాంతపదం స్థానమితి |

తే హా పునః శ్రద్ధధానాస్తం ప్రత్యూచుః | కథం
వాఽస్యోదయః | కిం స్వరూపం | కో వాఽస్యోపాసక
ఇతి | స హోవాచ ||

వైరాగ్యతైలసంపూర్ణే భక్తివర్తిసమన్వితే |

ప్రబోధపూర్ణపాత్రే తు జ్ఞప్తిదీపం విలోకయేత్ ||

మోహాంధకారే నిఃసారే ఉదేతి స్వయమేవ హి |

వైరాగ్యమరణిం కృత్వా జ్ఞానం కృత్వోత్తరారణిం ||

గాఢతామిస్రసంశాంతం గూఢమర్థం నివేదయేత్ |

మోహభానుజసంక్రాంతం వివేకాఖ్యం మృకండుజం

||

తత్త్వావిచారపాశేన బద్ధం ద్వైతభయాతురం |

ఉజ్జీవయన్నిజానందే స్వస్వరూపేణ సంస్థితః ||

శేముషీ దక్షిణా ప్రోక్తా సా యస్యాభీక్షణే ముఖం |

దక్షిణాభిముఖః ప్రోక్తః శివోఽసౌ బ్రహ్మవాదిభిః ||

సర్గాదికాలే భగవాన్ విరించి-

-రుపాస్వైనం సర్గసామర్థ్యమాప్య |

తుతోష చిత్తే వాంచితార్థాంశ్చ లబ్ధ్వా

ధన్యః సోస్యోపాసకో భవతి ధాతా ||

య ఇమాం పరమరహస్య శివతత్త్వవిద్యామధీతే |

స సర్వపాపేభ్యో ముక్తో భవతి | య ఏవం వేద | స

కైవల్యమనుభవతి | ఇత్యుపనిషత్ ||

ఓం సహ నావవతు | సహ నౌ భునక్తు | సహ

వీర్యం కరవావహై | తేజస్వినావధీతమస్తు మా

విద్విషావహై | ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః ||